

**PHÒNG GD-ĐT QUẬN LONG BIÊN
TRƯỜNG THCS PHÚC LỢI**

**THƯ MỤC CHUYÊN ĐỀ
BIỂN ĐẢO QUÊ HƯƠNG**

NĂM HỌC 2023-2024

LỜI GIỚI THIỆU

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: “Ngày trước ta chỉ có đêm và rừng. Ngày nay ta có ngày, có trời, có biển. Bờ biển ta dài, tươi đẹp. Ta phải biết giữ gìn lấy nó”. Biển đảo Việt Nam ngày nay có một vị trí chiến lược vô cùng quan trọng trong công cuộc bảo vệ Tổ quốc. Biển là sân trước, vùng cửa ngõ của quốc gia; đồng thời là không gian chủ quyền, cương vực lãnh thổ của quốc gia ven biển. Các vùng biển, đảo và bờ biển nước ta liên quan trực tiếp tới an ninh – quốc phòng, bảo vệ kinh tế và tài nguyên biển; đó cũng là vùng kinh tế quan trọng, có tính chất quyết định trong chiến lược phát triển của đất nước hiện tại và tương lai. Trong bối cảnh tình hình biển Đông như hiện nay, công tác tuyên truyền về chủ quyền biển đảo Việt Nam là hết sức cần thiết, cấp thiết và lâu dài. Đó là công cuộc tuyên truyền về lòng yêu nước, những hành vi lòng tự hào và trách nhiệm của công dân mỗi người Việt Nam đối với chủ quyền của đất nước mình

MỘT SỐ THÔNG TIN VỀ TRƯỜNG SA – HOÀNG SA

Đi từ Bắc xuống Nam, đầu tiên sẽ là quần đảo Hoàng Sa - gần như ngang tầm với vị trí của thành phố Đà Nẵng, sau đó thẳng xuống là quần đảo Trường Sa - gần như trên một đường thẳng với Côn Đảo và điểm cực nam của Việt Nam thuộc tỉnh Cà Mau.

Việc biết vài thông tin cơ bản nhất, cũng như những tên gọi quốc tế của hai đảo này, thiết nghĩ là cần thiết cho những ai chưa biết và muốn tìm thông tin nhanh, tiện lợi và dễ hiểu. Đầu tiên, vài nét về Hoàng Sa: với các đảo rải rác nằm trong khu vực ngang 100 km và dài 250 km. Hoàng Sa là từ Hán Việt, nghĩa tiếng Việt là Cát vàng, hay Bãi cát vàng. Đây là tên do người Việt đặt, còn người Trung Quốc gọi nơi này là Tây Sa quần đảo. Trong các tài liệu nước ngoài, Hoàng Sa được gọi là Les îles Paracels trong tiếng Pháp, trong tiếng Anh là Paracel Islands.

Hoàng Sa với diện tích khoảng 305km², gồm 30 đảo lớn nhỏ, ngoài ra còn có vô số những đảo ngầm, sách cổ của Việt Nam có ghi rằng nơi đây có

khoảng 130 đảo, sau này, có thống kê là khoảng 120 đảo chìm nổi. Hiện nay, để dễ hình dung bố trí các đảo, quần đảo Hoàng Sa được chia ra làm 2 nhóm đảo: nhóm An Vĩnh và nhóm Luồi Liềm.

Ba đảo chính của cả quần đảo Hoàng Sa là: đảo Đá, đảo Cây, đảo Phú Lâm đều thuộc nhóm đá An Vĩnh. Trên đảo Đá có điểm cao nhất trong tất cả đảo cao 14m so với mực nước biển, hiện điểm này cũng chưa được đặt tên. Đảo Đá cũng là nơi mà Trung Quốc xây dựng trạm tình báo bắt tín hiệu.

Quần đảo Hoàng Sa theo quy mô hành chính được gọi là huyện đảo Hoàng Sa, thuộc tỉnh Quảng Nam-Đà Nẵng từ năm 1982, và có cấp chính quyền cấp huyện từ năm 1997. Tuy vậy, hiện nay hầu như không có dân cư thường định cư trên các quần đảo này, và trụ sở Ủy ban Nhân dân huyện đảo Hoàng Sa tạm thời đang ở địa chỉ số 132 đường Yên Bái, thành phố Đà Nẵng.

Ngày trước, tàu bè và ngư dân Việt Nam vẫn tự do đi lại và hoạt động ngư nghiệp tại vùng biển này, nhưng hiện giờ tình hình leo thang căng thẳng bằng việc tàu hải quân Trung Quốc dùng vũ lực va chạm với tàu ngư dân Việt Nam, cũng như việc Trung Quốc lấp dần khoan trái phép trong khu vực này. Vài nét về Trường Sa: với các đảo nằm trong một khu vực chiều ngang là 800 km và chiều dài là 600 km.

Trường Sa còn phức tạp hơn vì nằm trong khu vực tranh chấp không chỉ với Trung Quốc mà còn với 4 nước khác là: Brunei, Đài Loan, Malaysia và Philippines. Vì vậy, cách gọi Trường Sa trên báo chí quốc tế hiện nay cũng có nhiều tên gọi hơn: Trung Quốc gọi là Nam Sa quần đảo, tiếng Pháp là Les îles des Spratleys, tiếng Anh là Spratly Islands, tiếng Mã Lai và Indonesia thường gọi là Kepulauan Spratly.

Trường Sa có hơn 100 đảo, theo nhiều tài liệu khác nhau có thể xê dịch từ 137 đến 160 đảo lớn nhỏ, chìm nổi, rạn đá, san hô,... Tuy nhiên, tổng diện tích đất nổi của quần đảo này chỉ khoảng 5km² vì phần lớn là đảo chìm và san hô. Quần đảo Trường Sa được chia ra làm 3 cụm theo mật độ dày-thưa và kích thước của các đảo, theo đó đi theo chiều kim đồng hồ, ta có:

- Cụm 1 lấy phía bắc của quần đảo với các đảo đồng đều về kích thước và mật độ dày

đặc: cặp đảo nổi tiếng Song Tử Đông-Song Tử Tây, bãi Đinh Ba, đảo Thị Tứ, đảo Loại Ta, đảo Cá Nhám, đảo Ba Bình, Sơn Ca, Nam Yết, đảo Đá Lớn và đảo Sinh Tồn.

- Cụm 2 theo phía đông xuống đông nam với đảo Bình Nguyên, Vĩnh Viễn, đá Vành Khăn, bãi Cỏ Mây, bãi Suối Ngà, đá Suối Ngọc, đá Núi Len Tóc Tan, Phan Vinh, Tiên Nữ và Công Đo.

- Cụm 3 là phía nam và tây nam.

Trong đó, điểm cao nhất của cả quần đảo nằm trên đảo Song Tử Tây, cao 4m so với mực nước biển. Trường Sa rất nhiều tài nguyên thiên nhiên: hơn 10.000 loài sinh vật sinh sống với khoảng 329 loại san hô khác nhau, và hơn hết là tiềm năng dầu mỏ-khí đốt được xếp vào danh sách bốn vùng ước tính có trữ lượng dầu khí lớn nhất thế giới.

Hiện nay, Việt Nam đang giữ được 21 thực thể địa lý: 7 đảo san hô và cồn, cùng 14 ám tiêu san hô, cũng là số lượng nhiều nhất trong 6 bên đang tranh chấp và chiếm giữ quần đảo Trường Sa.

Về mặt hành chính, huyện đảo Trường Sa được thành lập từ năm 1982, hiện nay thuộc tỉnh Khánh Hòa. Thị trấn Trường Sa, và hai xã Song Tử Tây và Sinh Tồn cũng đã được thành lập và đi vào hoạt động với khoảng 195 cư dân ngoài số lượng nhân viên quân sự, chiến sĩ (theo thống kê năm 2009).

Vì có dân cư sinh sống, về mặt kinh tế và đời sống thường ngày có những đặc điểm sau:

- Vì không có đất trồng trọt nên nông nghiệp không phát triển

- Hải sản là nguồn lợi và nguồn sống chủ yếu, vì vậy những trang thiết bị xử lý hải sản được cung cấp để xây dựng trung tâm dịch vụ hậu cần hải sản - hiện đã phát triển với diện tích hơn 3000m²

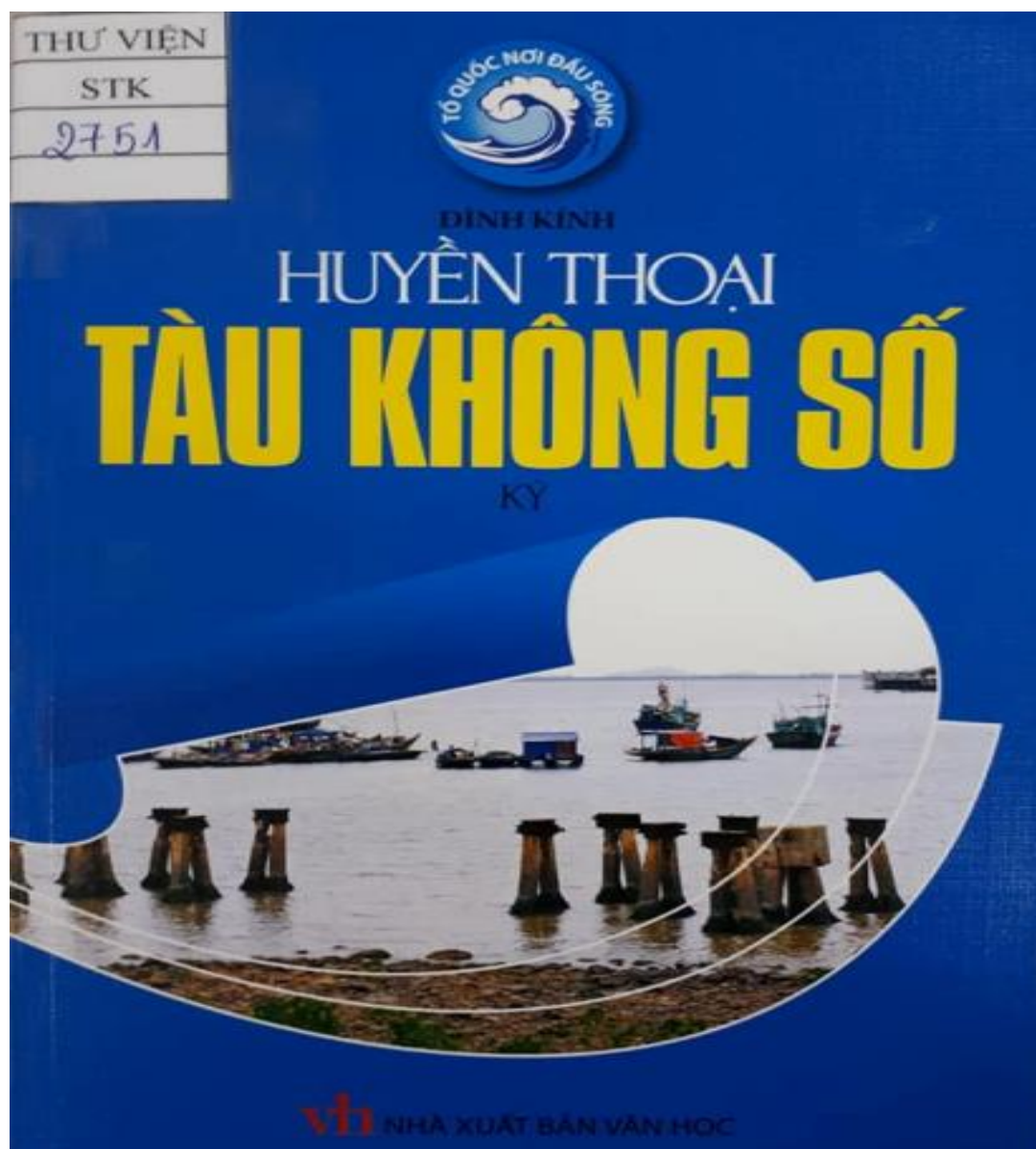
- Nằm trên tuyến lưu thông hàng hải nên ý tưởng dự kiến về những cảng biển đang được xem xét để phù hợp điều kiện địa chất thực tế và những cơn bão biển, đá ngầm
- Xúc tiến các tuyến đường du lịch từ đất liền ra các đảo

Nhằm góp phần nâng cao nhận thức về vai trò, vị trí chiến lược và các giá trị tiềm năng to lớn của biển đảo Việt Nam, đồng thời khơi dậy lòng tự hào, tình yêu của nhân dân đối với chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc Việt Nam; Thư viện trường THCS Phúc Lợi tổ chức biên soạn thư mục chuyên đề: **“SÁCH VỀ BIỂN ĐẢO QUÊ HƯƠNG”**.

Thư mục tập hợp những tài liệu nói về biển đảo Việt Nam, có tóm lược nội dung từng tài liệu. Thông qua thư mục này, cùng với nhân dân cả nước, chúng tôi mong muốn gửi đến quý độc giả có nhu cầu tìm hiểu về biển đảo quê hương, thấu hiểu những dấu ấn của biển đảo trong lịch sử - văn hóa Việt Nam, cũng như nhận thức được vai trò, vị trí và ý nghĩa của biển đảo trong thực tế lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc ta; gây dựng niềm tin ở thế hệ người Việt Nam hôm nay, quyết tâm tiếp nối truyền thống của bao lớp ông cha đi trước để gìn giữ và bảo vệ phần máu thịt thiêng liêng của Tổ quốc, đưa Việt Nam nhanh chóng và đỉnh đặc hội nhập vào cộng đồng khu vực và quốc tế.

Thư mục bao gồm 10 tài liệu được sắp xếp theo vần chữ cái tên tác giả. Trong quá trình biên soạn, chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót, thư viện rất mong nhận được sự đóng góp và xây dựng từ bạn đọc để những lần biên soạn thư mục sau sẽ hoàn thiện hơn.

Trân trọng giới thiệu đến quý thầy cô, cùng các em.

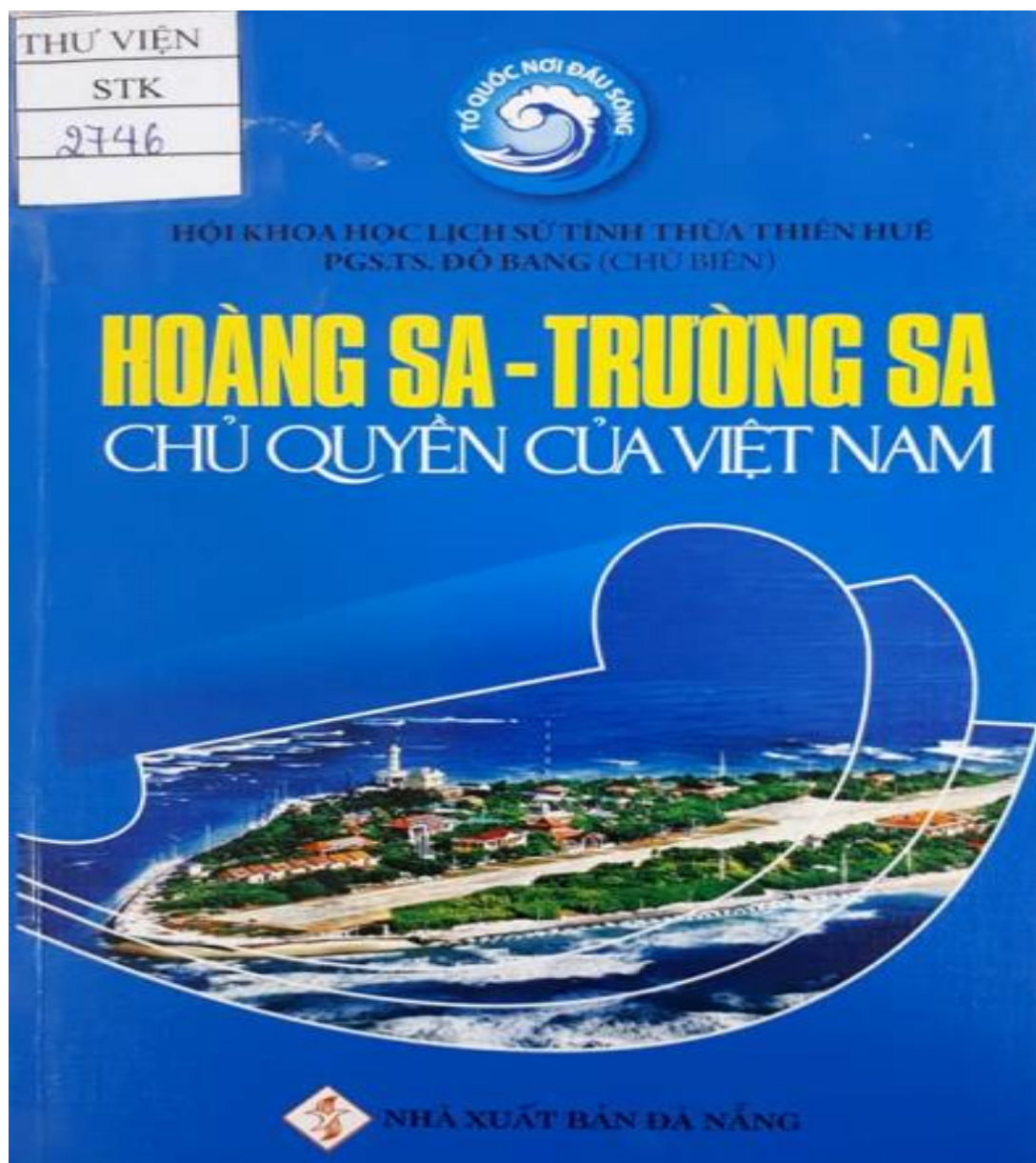

1. ĐÌNH KÍNH. Huyền thoại tàu không số/Đình Kính.-HCM.:Văn học,2016.-335tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách ghi lại những kỉ niệm, những câu chuyện của cán bộ chiến sĩ và nhân dân đã từng tham gia làm nhiệm vụ vận chuyển vũ khí trên biển trong những năm chiến tranh như câu chuyện: Đơn vị có tên 970; Tàu 69 – Bản anh hùng ca; Tàu không số với Mậu Thân năm 1968...

Việc vận chuyển vũ khí vào chiến trường bằng đường biển trong những năm chiến tranh khốc liệt là công việc hết sức khó khăn. Song với tinh thần quả cảm, táo bạo, mưu trí và sáng tạo, cán bộ, chiến sĩ đoàn “tàu không số” đã lập nên nhiều chiến công đặc biệt xuất sắc.

Số ĐKCB: STK2751

2. PGS.TS ĐỖ BANG (Chủ biên). Hoàng Sa – Trường Sa chủ quyền của Việt Nam/ PGS.TS Đỗ Bang (ch.b), Phan Thuận An, Lê Tiến Công....-Đà Nẵng.:ĐN,2016.- 386tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách là thành quả sưu tầm tư liệu và nghiên cứu công phu của giới sử học mà phần lớn là hội viên Hội khoa học lịch sử Việt Nam thực hiện.

Cuốn sách gồm những nguồn tư liệu văn bản, tài liệu thực địa, là những minh chứng hùng hồn khẳng định Hoàng Sa – Trường Sa là thuộc chủ quyền của Việt Nam trong suốt thời gian tồn tại của triều Nguyễn.

Số ĐKCB: STK2746

3. KIM MINH QUANG – TRỊNH ANH CƠ. Địa danh và chủ quyền lãnh thổ Việt Nam/Kim Minh Quang, Trinh Anh Cơ.-H.:Thanh Niên,2016.-228tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách gồm 3 phần

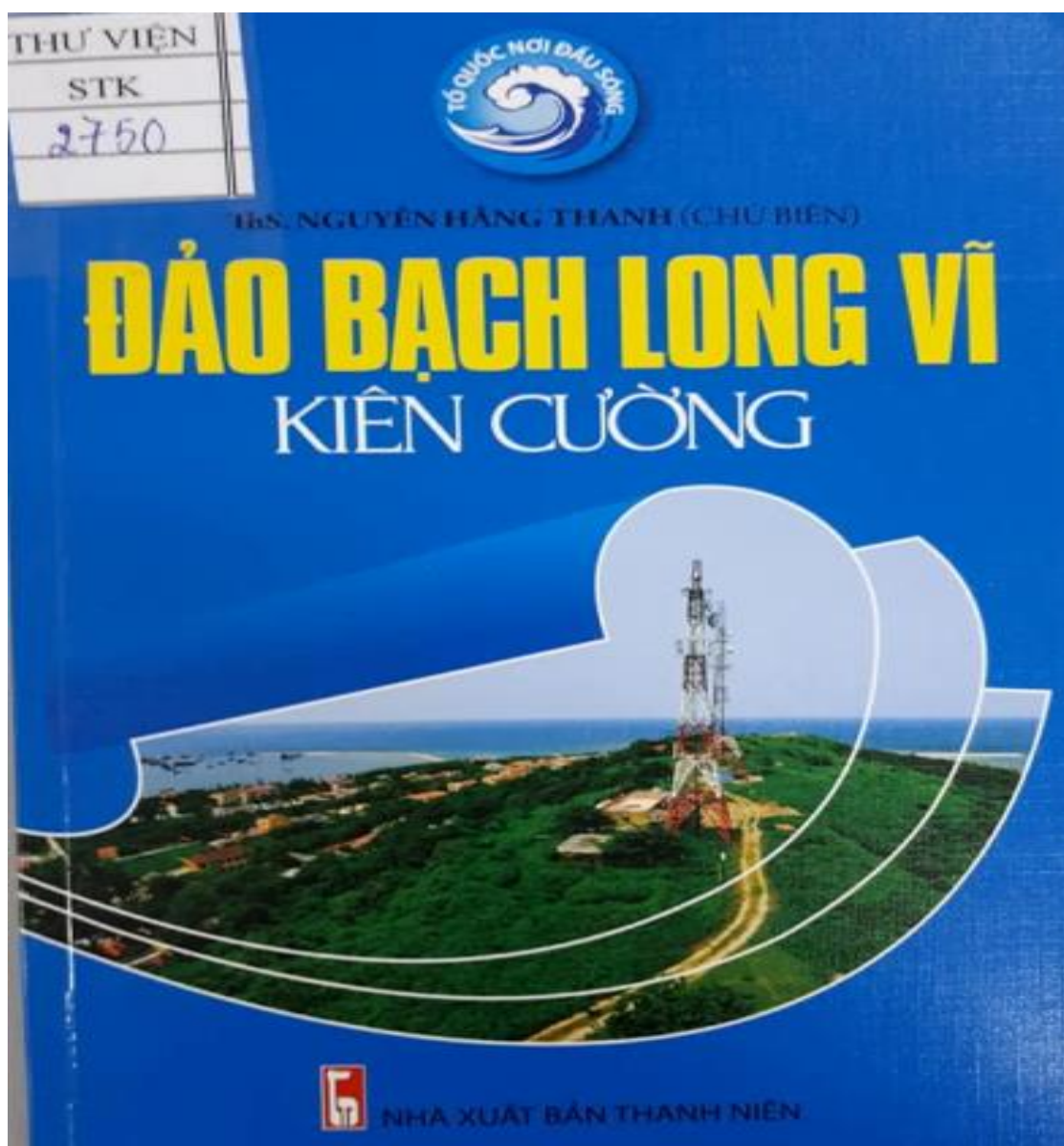
Phần 1: Tổng quan về địa danh

Phần 2: Vai trò và ý nghĩa của địa danh chuẩn

Phần 3: Những vấn đề cần lưu ý khi thể hiện địa danh vùng biên giới, hải đảo và vùng lãnh thổ tranh chấp trên bản đồ.

Cuốn sách xuất bản với mục đích là góp phần vào việc tạo nên nền tảng nhận thức đối với địa danh, trên cơ sở đó, trước mắt xúc tiến quá trình thành lập Ủy ban quốc gia về Địa danh của Việt Nam, trong tương lai là để thực hiện việc chuẩn hóa địa danh ở nước ta.

Số ĐKCB: STK2744

4. THS. NGUYỄN HẰNG THANH. Đảo Bạch Long Vĩ kiên cường/Ths. Nguyễn Hằng Thanh.-H.:Thanh Niên,2016.-206tr.;13x20.5cm.

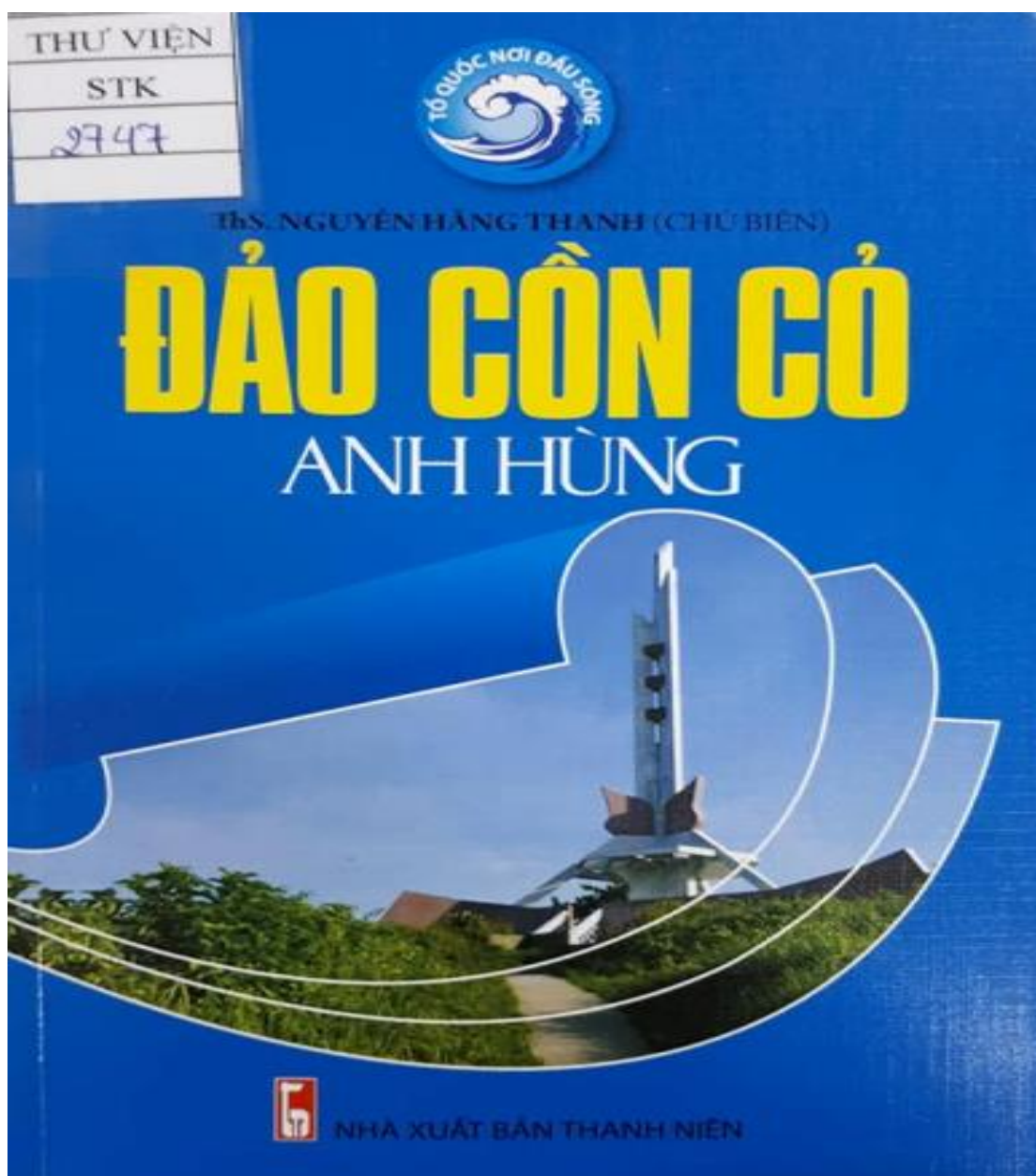
Cuốn sách gồm các phần

- Lịch sử Đảo Bạch Long Vĩ
- Đảo Bạch Long Vĩ xưa và nay
- Bạch Long Vĩ trong thơ

Bạch Long Vĩ là hòn đảo có vị trí chiến lược hết sức quan trọng, từ lâu đã trở thành một địa danh thiêng liêng trong lòng Tổ Quốc Việt Nam. Trong các cuộc chiến tranh bảo vệ tổ quốc, Bạch Long Vĩ luôn bị các thế lực thù địch nhòm ngó bởi vị thế chiến lược của nó. Hòn đảo đã phải gồng mình lên trong mưa bom, bão đạn, thể hiện một tinh thần, khí phách anh hùng.

Ngày nay, Bạch Long Vĩ bừng sáng lên màu xanh của cây trái, bừng lên một sức sống mới – sức sống của tuổi trẻ.

Số ĐKCB: STK2750

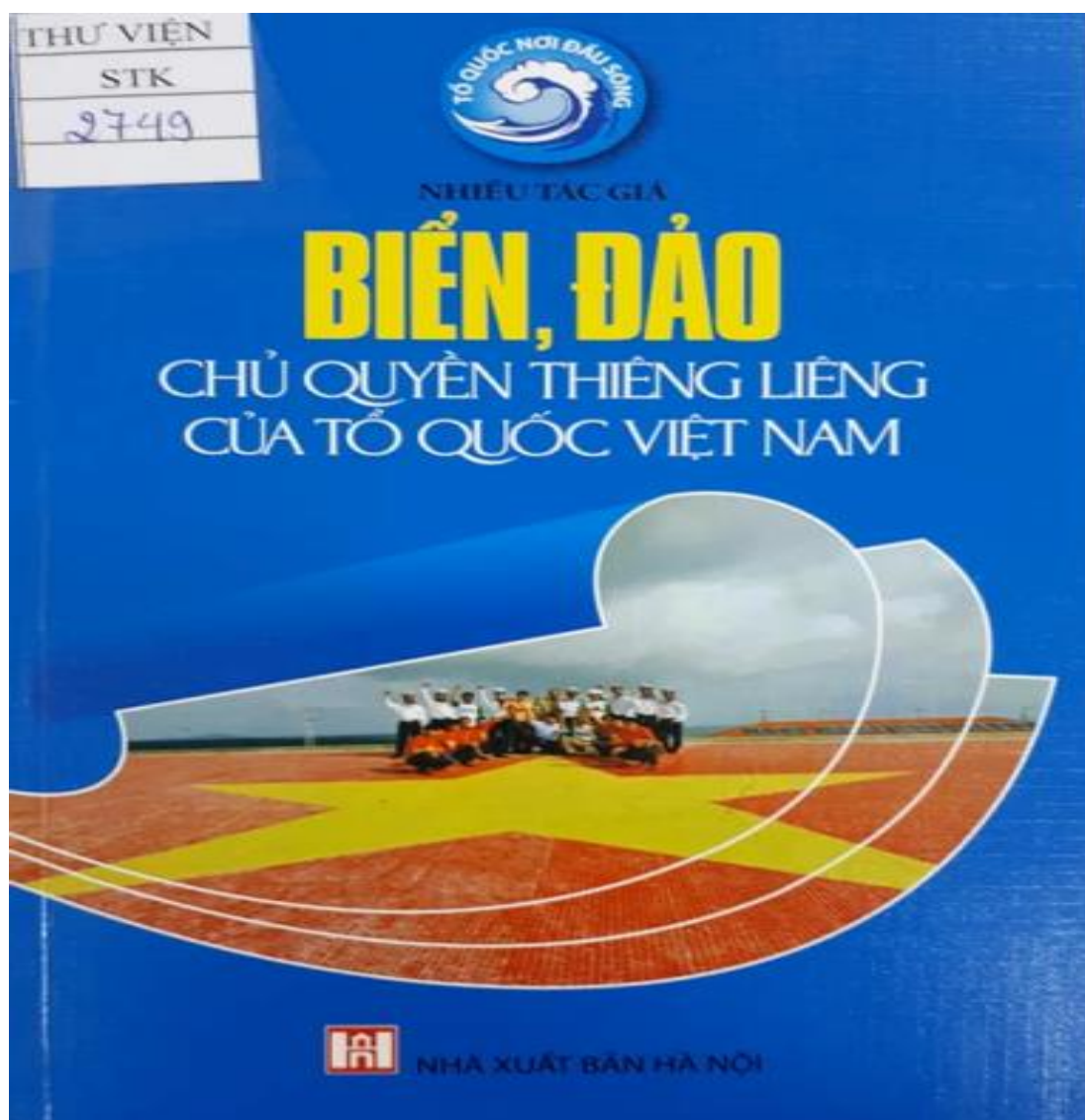
5. THS.NGUYỄN HẰNG THANH. Đảo Cồn Cỏ anh hùng/Ths.Nguyễn Hằng Thanh.-H.:Thanh Niên,2016.-244tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách là những mốc son lịch sử, những sự kiện đáng nhớ, đáng tự hào của những tập thể, cá nhân tiêu biểu góp phần làm nên lịch sử, những cảnh sắc huyền diệu, và những dấu ấn đặc biệt ở hòn đảo tiền tiêu.

Đảo Cồn Cỏ - hòn đảo được mệnh danh là Chiến hạm không bao giờ chìm, là Đảo thép, là Mắt thần giữa Biển Đông trập trùng sóng gió.

Hì vọng những sự kiện, những con người lịch sử và những câu chuyện giản dị mà chân thực ở cuốn sách sẽ là những bản tình ca, hùng ca vang xa, trường tồn cùng biển đảo quê hương, đất nước.

Số ĐKCB: STK2747

6. NHIỀU TÁC GIẢ. Biển, đảo chủ quyền thiêng liêng của tổ quốc Việt Nam/Nguyễn Thế Thắng, Hiền Dung, Trần Chung...-H.:Hà Nội,2016.-251tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách chia làm 2 chương

Chương 1: Chân lý không thể đảo ngược

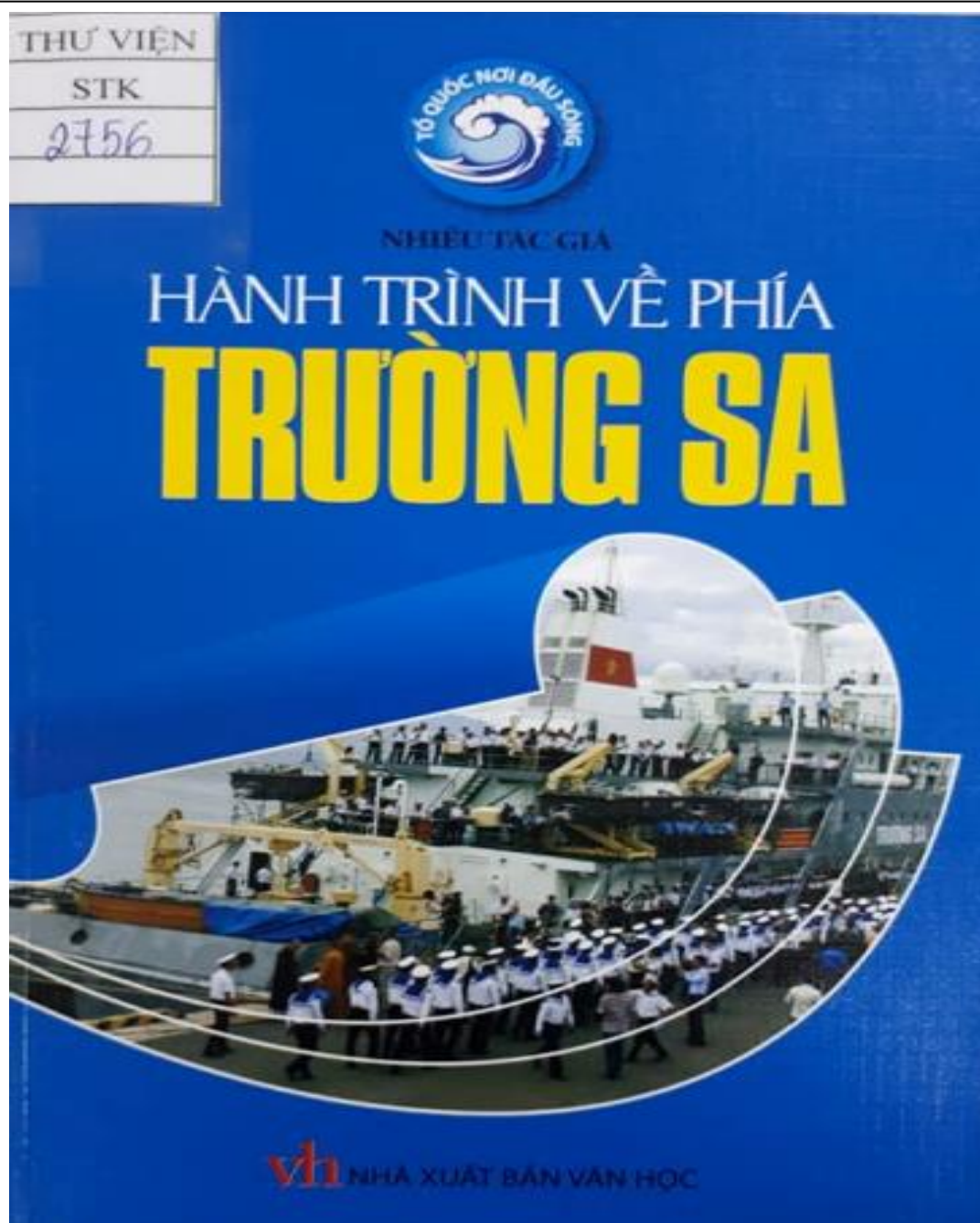
Chương 2: Kiên cường đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của tổ quốc

Cuốn sách là tập 1 của bộ sách Tổ quốc nơi đầu sóng qua các tác phẩm báo chí.

Bộ sách là tập hợp các tư liệu, tác phẩm báo chí nhằm chuyển tải đến độc giả rộng rãi những quan điểm, lập trường và ý chí quyết tâm bảo vệ vững chắc chủ quyền biển, đảo của tổ quốc, khắc họa sinh động, chân thực về cuộc sống đời thường, kiên cường bám biển, tinh thần sẵn sàng chiến đấu, thực thi nhiệm vụ của các chiến sĩ hải quân, lực lượng cảnh sát biển.

Cuốn sách góp phần bồi đắp ý thức về chủ quyền biển đảo thiêng liêng của tổ quốc, tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc.

Số ĐKCB: STK 2749

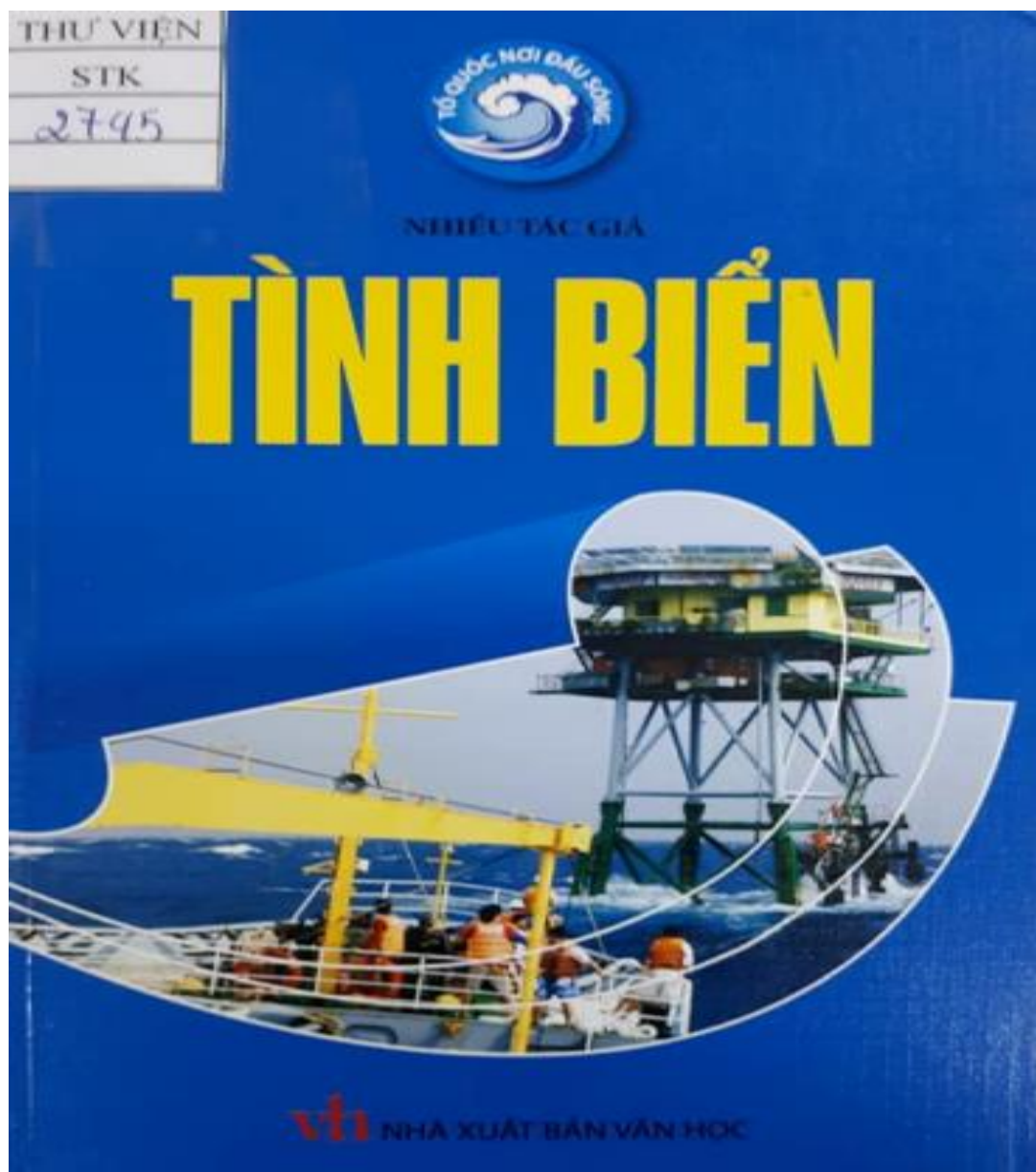

7.NHIỀU TÁC GIẢ. Hành trình về phía Trường Sa/Đoan Thiều Huyền, Văn Thành Lê, Nguyễn Hoàng Anh Thư...-H.:VH,2016.-222tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách gồm những câu chuyện của các tác giả viết về Trường Sa như: Hun hút cửa sông, Câu chuyện của những hạt cát, Biển không có sóng, Hồn của biển, Trong nắng gió Trường Sa, Nơi ấy Trường Sa, Những bông hoa mặt biển....

Cuốn sách giúp bạn đọc hiểu hơn về vùng đất biển cùng với những con người kiên cường bám biển bảo vệ từng tấc đất, tấc biển của quê hương. Từ đó thêm yêu và trân trọng những gì mình đang có.

Số ĐKCB: STK2756

8. NHIỀU TÁC GIẢ. Tình biển/Võ Thị Xuân Hà, Bích Ngân, Lê Vũ Trường Giang....-H.:VH,2016.-219tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách gồm những câu chuyện của các tác giả viết về vùng biển thiêng liêng của tổ quốc như: Những bức thư gửi từ biển, Hồng hoang biển, Dấu son trên hải đảo, Biển thương, Điểm hẹn giữa trùng khơi....

Cuốn sách giúp bạn đọc hiểu hơn về vùng đất biển cùng với những con người kiên cường bám biển bảo vệ từng tấc đất, tấc biển của quê hương. Từ đó thêm yêu và trân trọng những gì mình đang có.

Số ĐKCB: STK 2745

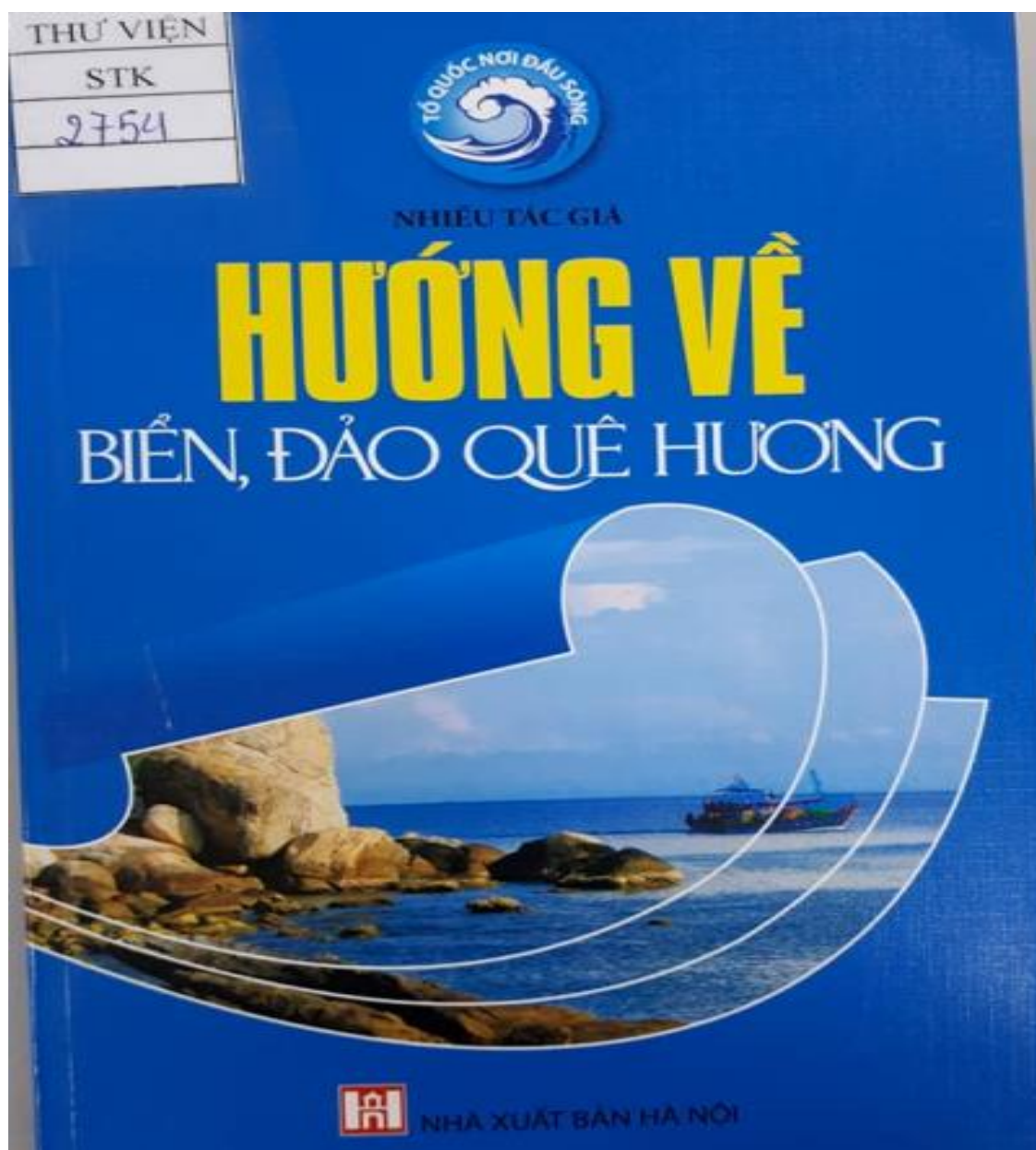
9. NHIỀU TÁC GIẢ. Những cột mốc sống kiên cường trên biển/Long Nguyễn, Ngô Quang Dung, Trần Quyết...-H.:HN,2016.-255tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách Những cột mốc sống kiên cường trên biển thuộc bộ sách “Tổ Quốc nơi đầu sóng” được chia làm 2 chương

- Chương I: Chắc tay súng nơi đầu sóng
- Chương II: Sức sống nơi đảo xa

Cuốn sách là những câu chuyện, bài viết của các tác giả về những người lính trên đảo như: Những người lính áo trắng trên đảo Thanh niên hay Những chiến sĩ sao vuông ở Trường Sa, Những kiểm ngư nơi đầu sóng...Hay những câu chuyện thú vị về ánh điện lấp lánh ở Trường Sa, cho mắt thần Trường Sa thêm sáng, Trường Sa vươn sóng bờ đề, Điểm tựa vững chắc giữa trùng khơi, Sức sống Sinh tồn...

Số ĐKCB: STK 2752

10. NHIỀU TÁC GIẢ. Hướng về biển đảo quê hương/Hồ Quang Lợi, Nguyễn Thị Hải Phượng, Khúc Hồng Thiện...-H.HN,2016.-254tr.;13x20.5cm.

Cuốn sách nằm trong bộ sách “Tổ Quốc nơi đầu sóng” được chia làm 2 chương và 1 phụ lục

- Chương I: Thủ đô Hà Nội và cả nước kết nối những trái tim cùng hướng về biển, đảo thiêng liêng.

Chương I gồm các bài viết: Trường Sa trong tim ta, Không xa đâu, Trường Sa ơi, Chống bão ở Trường Sa, Đêm qua tôi nghe Tổ quốc gọi tên mình....

- Chương II: Báo chí với biển, đảo quê hương gồm các bài viết: Ngòi bút xây thế trận, Nhà báo Thủ đô với huyện đảo Lý Sơn, Báo chí với biển đảo quê hương, Trường Sa – không xa với phóng viên truyền hình Hà Nội hay Trường Sa trong tôi....

Số ĐKCB: STK 2754

BẢNG TRA CHỮ CÁI TÁC GIẢ

STT	TÊN TÁC GIẢ	TÊN SÁCH	TRANG	GHI CHÚ
1	ĐÌNH KÍNH	Huyền thoại tàu không số	5	
2	PGS.TS ĐỖ BANG (Chủ biên).	Hoàng Sa – Trường Sa chủ quyền của Việt Nam	5	
3	KIM MINH QUANG – TRỊNH ANH CƠ	Địa danh và chủ quyền lãnh thổ Việt Nam	6	
4	THS. NGUYỄN HẰNG THANH	Đảo Bạch Long Vĩ kiên cường	6	
5	THS. NGUYỄN HẰNG THANH	Đảo Cồn Cỏ anh hùng	7	
6	NHIỀU TÁC GIẢ (Nguyễn Thế Thắng, Hiền Dung, Trần Chung...)	Biển, đảo chủ quyền thiêng liêng của tổ quốc Việt Nam	7	
7	NHIỀU TÁC GIẢ (Đoan Thiều Huyền, Văn Thành Lê, Nguyễn Hoàng Anh Thư...)	Hành trình về phía Trường Sa	8	
8	NHIỀU TÁC GIẢ (Võ Thị Xuân Hà, Bích Ngân, Lê Vũ Trường Giang....)	Tình biển	8	
9	NHIỀU TÁC GIẢ (Long Nguyễn, Ngô Quang Dung, Trần Quyết...)	Những cột mốc sống kiên cường trên biển	9	
10	NHIỀU TÁC GIẢ (Hồ Quang Lợi, Nguyễn Thị Hải Phượng, Khúc Hồng Thiện...)	Hướng về biển đảo quê hương	9	

MỤC LỤC

STT	NỘI DUNG/ TÊN SÁCH	TRANG
1	Lời giới thiệu	1-4
2	Huyền thoại tàu không số	5
3	Hoàng Sa – Trường Sa chủ quyền của Việt Nam	5
4	Địa danh và chủ quyền lãnh thổ Việt Nam	6
5	Đảo Bạch Long Vĩ kiên cường	6
6	Đảo Côn Cỏ anh hùng	7
7	Biển, đảo chủ quyền thiêng liêng của tổ quốc Việt Nam	7
8	Hành trình về phía Trường Sa	8
9	Tình biển	8
10	Những cột mốc sống kiên cường trên biển	9
11	Hướng về biển đảo quê hương	9
12	Bảng tra chữ cái tác giả	10
13	Mục lục	11